

достатъчни да увърятъ критическиятъ читателъ. Осъществи това „Пжрвичкътъ граматика“ на ли уче сегашнийатъ язикъ, който по много правила доказва, чи е билъ и старобългарскиятъ? Не знаемъ да ли народътъ ще послѣдува совѣтътъ на г. Николова, да не приема ония правила, които били и преди тисячи (хилиада) години? Ако направи иначъ, ще саблече златкъ дрехъ, посвѣщенъ отъ много вѣкове, да облече дрехъ скжскъ и закжрпенъ съ различни стари кжсове. Но г. Николовъ, както самъ говори, и въ Рилскиятъ монастиръ и въ Нѣмско ся опражняваше съ писанийатъ язикъ, сирѣчъ печатноцерковниятъ; слѣдователно той ся вкорени въ него, и того проповѣдова. Граматиката Копитарова, която г. Николовъ упомѣнува, не ни е извѣстна, но защо тя е писана въ юсове? Защото Копитаръ, като иноземецъ, пише за българетъ безъ сѣко пристрастие. Се това, дѣто г. Николовъ привожда за произношението на разни мѣста по Българиатъ, токожде¹⁾ остава на странѣ, кога имами вѣки по Восточнѣтъ България това произношение, което имахъ и нашите предки и на което ся преведи и Священото писание и ся писахъ тогашните дѣла. Това требува да не загубимъ, защото това е бисеръ на нашето битие и на нашето сегашно и бѫдѫщо просвѣщение.

Подиръ „Пжрвичкътъ граматикъ“ издади ся въ 1845 годинѣ въ Бѣлградъ втори пжть: „Словено-болгарска граматика на г. Христаки Дупничанина.“ Г. Христаки, человѣкъ трудолюбивъ, учитель на едно отъ училищата въ Свищовъ*), е

¹⁾ Сѫщо тѣй.

*) За свиштовските училища вижъ „Денницкъ“ ни; тамъ (на стр. 47) казахме, чи тѣхни рожденецъ, г. Параксева Димитриевъ, оставилъ 50,000 гроша за училищата свиштовски; тогасъ още не знаехме какво стана съ това богато пожертвуваніе, но и до сега нищо не знаемъ да кажимъ. Дали возимѣхъ и тия пари, участътъ на оставлените за Трявна отъ г. Никола Трявнянина? — или ся харчатъ не знаемъ дѣ? като доходътъ букорешки, дѣто Х. Йовчовъ оставилъ за Габровското училище (Ден. стр. 23) и за когото исполнителите на неговътъ завѣтъ г. г. братя Мустакови сега 12 години дарятъ Габровскътъ школъ съ едно глубоко молчаніе? — Или человѣчески страсти раздѣляватъ свиштовците? — Не дай Боже? — Ми сѣкога ги почитахме и ги почитаме като най-родолюбивите и най-ревностните българи; торговските имъ сношения направихъ ги известни, прочути и свѣдущи на европейски язици. Тѣхни рожденецъ г. Гиперовъ ви-